

Két témában egyeztetnek

A Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége két, mondhatni, akut problémára hívta fel figyelmet az érintett szaktárcáknál. Az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 122/2015. (V. 26.) kormányrendelet által rájuk rótt kötelezettségek a MOSZ-tagszervezetek jelentős részének problémát okoznak, mert a benne foglaltak nem alkotnak logikus rendszert és felesleges kiadásokra kényszerítik őket. A másik témakör az agrofóliák, big bag zsákok és egyéb mezőgazdasági eredetű műanyag hulladékok kezelése és az azt övező anomáliák. Krista Istvánnal, a MOSZ tanácsosával jártuk körbe ezeket a témákat.

Az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 122/2015. (V. 26.) kormányrendelet energetikai szakreferens igénybevételére kötelezi azokat a gazdálkodó szervezeteket, amelyeknek a tárgyévét megelőző 3 évben az éves energiafelhasználása átlagban meghaladta a 400 ezer kWh villamos energiát, 100 ezer m³ földgázt vagy 3400 GJ hőmennyiséget. Amelyik szervezet ezt megszegi, arra 2017. június 30-át követően legalább 200 ezer forint bírságot szab ki a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH), mondta el a tanácsos.

A megadott energiamennyiség, első sorban a mezőgazdasági természártók által felhasznált földgáz mennyisége alapján az ilyen berendezések üzemeltetőinek legalább a háromnegyede, a rendelet hatálya alá esik, hangsúlyozta Krista István. Az energetikai szakember egyebek között havi jelentést készít a gazdálkodó szervezet tevékenységéről, tárgyhavi energiafogyasztásáról, és azt a körábbi fogyasztási adatok tükrében értékeli. Csakhogy a rendeletileg kötelezővé tett energetikai szakreferens tevékenysége illogikus: a berendezések energiahatékonyságával érdemben nem tud mit kezdeni, hiszen a szártók gyártómű által beállított programvezérlésűek, amihez még a szerviz szakemberei sem férnek hozzá. Az utóbbi 10–15 év mezőgazdasági beruházási támogatásainak keretében az MGI géplista szerint megkövetelt korszerűségi fokozat nélkül nem is lehetett szártóberendezéseket létesíteni.

Az energiafelhasználás mennyisége, fajlagos mutatója az egymást követő években nem hasonlítható össze, hiszen a betakarított termények fizikai állapota eltérő, az adott év időjárásának módosító

hatására. Ugyancsak illogikus a szakreferens egész évre elképzelt havonkénti tevékenysége, hiszen „szezonális jellegű” tevékenységről van szó, ami csak az év néhány hónapjára terjed ki.

A berendezések szakszerű és gazdaságos üzemeltetését számos követelmény biztosítja, amit jogszabályi előírás alapján környezetvédelmi ellenőrzésekkel kiegészítve kötelesek elvégezni a termelők. Az üzem energetikai adatait a termelők adják át a szakreferensnek, aki továbbítja azokat a MEKH-nek. Ezért a bürokratikus, az energiahatékonyságot nem javító „tevékenységért” évi több százezer forintot fizetnek a termelők szakreferenseknek.

A MOSZ levélben fordult az Agrárminisztérium és az Innovációs és Technológiai Minisztérium illetékeseihez annak érdekében, hogy a rendelet agráriumra vonatkozó tartalmát észszerűsítsék, illetve hogy a megszüntetését kezdeményezzék, legalább a támogatott beruházás keretében létesített természártók esetében, mondta el a tanácsos.

Második éve zajlanak a megbeszélések a szaktárcával az agrofóliák, big bag zsákok és egyéb mezőgazdasági eredetű műanyag hulladékok kezelését övező anomáliák feltárása és orvoslása érdekében. Idén februárban annyival javult a helyzet, hogy a mezőgazdasági eredetű műanyag hulladékokkal kapcsolatos problémák megoldására az újrahasznosítással foglalkozó vállalkozásokat is bevonták a tárgyalásokba. A MOSZ részéről Máhr András főtitkárhelyettes és Krista István tárgyalt a minisztériummal. A Hulladékgazdálkodók Országos Szövetségének (HOSZ) képviselője jelezte, hogy az újrahasznosítás iránt akkor várható piaci érdeklődés, ha az

gazdaságosan végezhető. Ehhez megfelelő szintű támogatásra van szükség, amit az ITM által kiírt pályázattal lehetne biztosítani. Az újrahasznosításra szánt költségvetési keret szűkös, hiszen a piaci szereplőktől befolyó, évi 80 milliárd forint körüli termékdíjból újrahasznosításra mindössze 10–14 milliárd forintot tudnak felhasználni. Az erre fordítható éves forrást a költségvetésről szóló törvény határozza meg. A 2021-es jogszabály tárgyalása idén márciusban kezdődik, és ebben már szerepelhetne a mezőgazdasági eredetű műanyagok kezelése, ha ismertté válik a kezelendő hulladék mennyisége és a támogatási igény.

A tanácsos szerint a kérdés megoldása komplex megközelítést igényel. Első lépésben a kérdéses hulladékok begyűjtését kell megoldani, amelyeknek az előkezelésére is szükség volna szennyezettségük miatt. Csak ezt követően várható komoly érdeklődés az újrahasznosítók részéről.

A tanácsos jelezte, hogy két problémát látnak a témában. Az első jogi természetű, és arra vonatkozik, hogy a hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 442/2012. (XII. 29.) kormányrendelet végrehajtása – ami a gyártókat a termékkör begyűjtésére kötelezi – újrahasznosítási lehetőségek hiányában jelenleg nem megoldott. Ez a termelők számára elhelyezési problémákat okoz, és komoly pénzügyi következményekkel járhat, különösen a mezőgazdasági termelés egyre szigorúbb uniós környezetvédelmi szabályozása miatt. A másik kérdés a jelzett hulladékok újrahasznosításának tényleges megszervezésére vonatkozik, aminek a megoldása várhatóan hosszabb távú feladatot jelent, mondta Krista István.

H. Gy.